

Excentriekelingen zijn onafhankelijk

Met een oproep aan de Orde om de excentriekelingen in haar gelederen te koesteren, nam Jan Suyver vorige week afscheid als algemeen secretaris van de Orde.

Tatiana Scheltema

De excentriekeling is 'vrijwel uitgestorven, weggedrukt door productienormen, hiërarchisering, bureaucratisering, kwaliteitssystemen, protocolisering en al dat fraais. Maar in de advocatuur zijn ze nog in het wild te zien: dikwijls eenpitters, want samenwerken is doorgaans niet hun sterkste kant. Je hebt er genialen onder en ondermaatsen. Zij hebben één ding gemeen: onafhankelijkheid van geest'. Zo legde Jan Suyver in zijn afscheidsrede net een wat ander accent dan in zijn interview in dit blad, toen hij pleitte voor een 'grimmiger Orde'.

Onafhankelijkheid is volgens Suyver de belangrijkste kernwaarde. 'Waarom ook weer? Omdat recht krijgen niet zelden met zich meebrengt: ingaan tegen gevestigde opinies en zelfs jurisprudentie, onbevreesd overheidsbeleid of een andere Goliath bestrijden, taai je argumenten blijven verdedigen, kortom eenzame durf, vernuft, vindingsrijkheid, geduld en lange adem; eigenschappen die in afhankelijkheid niet lekker gedijen.'

Maar over hoe die onafhankelijkheid zich verhoudt tot de 'politieke stelsel-

Jonge Balie zingt Suyver toe

Foto: Gerhard van Roon

verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie' is nadien nooit grondig nagedacht, en dat is zorgelijk. Door die nalatigheid 'verwatert' de onafhankelijke kernwaarde en 'pakken zich donkere wolken samen'. Zulk onheil bedreigt ongetwijfeld de héle advocatuur, maar als 'levend symbool van de onafhankelijkheid der balie' dient de Orde de excentriekelingen in haar gelederen te beschermen. Dat bereikt de Orde alleen als de 'onafhankelijkheidsnoodzaak' duidelijker voor het voetlicht wordt gebracht, 'mét haar grenzen en wat dat betekent

aan maatschappelijke verantwoording. In algemene bewoordingen gaat het om de vraag waar de grens behoort te liggen tussen overheidsbemoeienis met de advocatuur en waar die moet halt houden en de onafhankelijkheid van het beroep respecteren. Daarover is nooit grondig nagedacht. (...) Wat betekent eigenlijk politieke stelselverantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie? (...) Het lijkt mij erg nodig dat overheid en advocatuur het daarover eens worden, op straffe van voor de rechtsstaat schadelijke schuurpartijen tussen die twee.'

Veel meer particulieren mijden rechter

Bijna een zevende van de Nederlanders wordt extra afgeschrokken hun recht te halen als de griffierechten worden verhoogd zoals de regering van plan is. Dat blijkt uit een rapport van onderzoeksbureau Synovate, dat werd uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Orde van Advocaten.

Ruim duizend representatief geselecteerde volwassenen werd online ge-

vraagd naar hun eventuele gang naar de rechter in acht verschillende cases, bijvoorbeeld met betrekking tot een omgangsregeling, onbetaalde facturen, uitkering arbeidsongeschiktheid of belastinggeschil. 'Met de oude/huidige griffierechten' – andere kosten buiten beschouwing gelaten – stapt gemiddeld in de acht voorgelegde situaties 19 procent niet naar de rechter, bij de voorgestelde

hogere griffierechten is dat 34 procent. Deze gemiddeld extra 15 procent loopt in het voorbeeld van arbeidsongeschiktheid op tot 22 procent, en bij een omgangsregeling tot 20 procent.'

De Orde ziet in de uitkomsten een ondersteuning van het protest dat zij met allerlei andere organisaties voert tegen verhoging van de griffierechten.